

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de Adjunctul procurorului-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 23 mai 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în privința inculpatului

*Damaschin Veaceslav XXXX, născut la
XX XXXXX XXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-
nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 14.04.2017 – 23.05.2017,
instanța de apel: 05.06.2017 – 17.10.2017,
instanța de recurs: 12.01.2018 – 14.02.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 23 mai 2017, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Damaschin Veaceslav pe art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal a fost încetat, în temeiul Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Corpul delict: telefonul de model Huawei U8655-1, cu nr. IMEI XXXXXXXX, a fost transmis părții vătămate Pasat V.

2. Instanța de fond a constatat că la 02 februarie 2013, inculpatul Damaschin V., aflându-se pe str. Paris, mun. Chișinău, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, sub pretextul procurării a două telefoane mobile pentru copii, prin abuz de încredere și înșelăciune, l-au convins și

determinat pe Certov A. să meargă la punctul de vânzări din str. Tighina 12, of. 1, mun. Chișinău pentru a încheia contractul de prestare a serviciilor de telefonie mobilă „Unite” cu nr. XXXXX din XXXXX, cu operatorul S.A. „Moldtelecom”, ultimul primind de la operatorul respectiv, conform anexei nr. 1 la contract, un telefon mobil de model 3G Huawei Ascend Y-200, cu nr. de IMEI XXXXXXXX, cu SIM nr. XXXXXX, la preț de 2399 lei, iar conform anexei nr. 2 la contract - o tabletă de model Huawei Media Pad S7-3, cu nr. de IMEI XXXXXXXX, cu SIM nr. XXXXXX, la preț de 6699 lei, bunuri materiale care le-a transmis inculpatului și persoanei necunoscute, asigurându-l pe Certov A. că nu va trebui să achite pentru bunurile menționate, cauzându-i acestuia o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 9098 lei.

Tot el, la 17 februarie 2013, aflându-se în s. Bulboaca, r-nul Anenii Noi, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, sub pretextul procurării unor bunuri electronice, prin abuz de încredere și înșelăciune, l-au convins și determinat pe Zdanschi I. să încheie contractul de prestare servicii publice de comunicații electronice mobile celulare cu nr. X XXXXX din XXXXX, cu operatorul S.A. „Orange”, filiala nr. 14429, Orange Mall Shop, situat în str. Arborilor 2, mun. Chișinău, ultimul primind un modem USB de model ZTE MF 190 new, cu nr. de IMEI XXXXXXXXXX, în valoare de 399 lei, și un Laptop de model Asus X501A, număr de serie XXXXXXXX, în valoare de 5499 lei, bunuri materiale care în aceeași zi au fost însușite de către inculpat și persoana necunoscută, comunicându-i lui Zdanschi I. că nu va trebui să achite pentru bunurile menționate, cauzându-i acestuia o pagubă materială considerabilă, în suma totală de 5898 lei.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale, în aceeași zi, împreună cu persoana necunoscută, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul procurării a două telefoane mobile, prin abuz de încredere și înșelăciune, l-au convins și determinat pe Zdanschi I. să meargă la punctul de vânzări ACM01, reprezentanță a S.A. „Moldtelecom”, situată pe bd. Ștefan cel Mare 10, mun. Chișinău, unde a încheiat contractul de prestare a serviciilor de telefonie mobilă „Unite” cu nr. XXXXX din XXXXX, la operatorul S.A. „Moldtelecom”, ultimul primind de la operatorul respectiv conform anexei nr. 1 la contract, un telefon mobil de model Huawei Y-100, cu nr. de IMEI XXXXXXXXXX, cu SIM nr. XXXXXX, în valoare de 1899 lei, iar conform anexei nr. 2 la contract - un telefon mobil de model Huawei Y-100, cu nr. de IMEI XXXXXXXXXX, cu SIM nr. XXXXXX, în valoare de 1899 lei, bunurile materiale, în aceeași zi, fiind însușite de către inculpat și persoana necunoscută, asigurându-l pe Zdanschi I. că nu va trebui să achite pentru bunurile menționate, cauzându-i o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 3798 lei.

În total, părții vătămate Zdanschi I. i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 9696 lei.

Tot el, la 13 martie 2013, aflându-se pe bd. Ștefan cel Mare 130, mun. Chișinău, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, după o înțelegere prealabilă cu altă persoană, sub pretextul procurării unor bunuri electronice, prin abuz de încredere și înșelăciune, au convins-o și determinat-o pe

Adohina I. să încheie contractul de prestări servicii publice de comunicații electronice mobile celulare cu nr. XXXXX, la operatorul S.A. „Orange”, ultima primind un modem USB de model ZTE MF 190 new, cu nr. de IMEI XXXXXXXX, la preț de 399 lei și un Laptop de model Asus X501A, număr de serie XXXXXXXX, la preț de 5499 lei, bunuri materiale care în aceeași zi au fost însușite de către inculpat și altă persoană, comunicându-i lui Adohina I. că nu va trebui să achite pentru bunurile menționate, cauzându-i acesteia o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 5898 lei.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale, în aceeași zi, aflându-se pe bd. Stefan cel Mare 10, mun. Chișinău, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înțelegere prealabilă cu altă persoană, sub pretextul procurării unor bunuri electronice, prin abuz de încredere și înșelăciune, au convins-o și determinat-o pe Adohina I. să încheie contractul de prestare a serviciilor de telefonie mobilă „Unite” cu nr. XXXXX, la operatorul S.A. „Moldtelecom”, ultima primind un telefon mobil de la operatorul S.A. „Moldtelecom” de model Huawei U 8185, cu nr. de IMEI XXXXXXXX, în valoare de 1899 lei și un telefon mobil de model ZTE Libra, cu nr. de IMEI XXXXXXXX, în valoare de 3099 lei, bunuri materiale care în aceeași zi au fost însușite de inculpat și de o altă persoană, comunicându-i lui Adohina I. că nu va trebui să achite pentru bunurile menționate, cauzându-i o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 4998 lei.

Tot el, în aceeași zi, aflându-se pe bd. Stefan cel Mare 130, mun. Chișinău, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înțelegere prealabilă cu altă persoană, sub pretextul procurării unor bunuri electronice de la operatorul S.A. „Moldcell”, prin abuz de încredere și înșelăciune, au convins-o și determinat-o pe Adohina I. să încheie un contract de abonament cu operatorul menționat, ultima primind un telefon mobil de model Sony Xperia, cu nr. de IMEI XXXXXXXX, care în aceeași zi a fost însușit de inculpat și de o altă persoană, comunicându-i lui Adohina I. că nu va trebui să achite pentru bunul menționat, cauzându-i o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 17.110,80 lei.

Paguba totală cauzată părților vătămate constituie suma de 35.904,80 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se înfăptuiască pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Dat fiind, că probele administrate dovedesc vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile pe art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, ca escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune considerabile.

Instanța a statuat că sancțiunea articolului incriminat prevede pedeapsă maximă de 6 ani închisoare, iar potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 210, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesul penal încetează la faza de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

Infracțiunea a fost comisă de inculpat până la adoptarea legii menționate.

Pe lângă aceasta, inculpatul a manifestat căință activă în cadrul procesului penal, a recunoscut comiterea faptelor prejudiciabile la etapa de urmărire penală, a reparat integral prejudiciul pricinuit părților vătămate și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, circumstanțe care cumulativ se înscriu în condițiile și cerințele de aplicare a Legii privind amnistia, acesta exprimându-și dorința și acordul privind încetarea procesului penal.

Or, nefiind stabilite temeiuri care ar împiedica aplicarea amnistiei, urmează a înceta procesul penal privind învinuirea inculpatului de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Totodată, instanța a reținut că acuzarea nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Eugeniu Gore, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 2 ani închisoare cu executare și cu încasarea de la acesta în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 24.800 lei.

Apelantul a invocat că instanța de fond a interpretat incorect prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Argumentele instanței de fond că inculpatul s-a căit sincer, contravin prevederilor art. 57 Cod penal or, acesta are antecedente penale, nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, eschivându-se de la organul de urmărire penală și fiind anunțat în căutare internațională, ulterior fiind extrădat de autoritățile poloneze în Republica Moldova.

Totodată, afirmațiile inculpatului că se căiește sincer, sunt irelevante, acestea fiind o simplă declarație fără a se constata că are careva remușcări, că a perceput gravitatea faptei comise și consecințele survenite, acesta nefiind la prima abatere.

În același timp, acuzarea a prezentat, spre anexare, actele ce confirmă cheltuielile judiciare în sumă de 24.800 lei, suportate de către stat la extrădarea inculpatului, sumă ce urmează a fi încasată din contul acestuia.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit faptul că inculpatul întrunește cerințele prevăzute la art. 1 din Legea nr. 210, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și cade sub incidența prevederilor art. 2 din legea menționată, nefiind constatate careva impedimente prevăzute la art. 10 din lege.

Or, inculpatul a manifestat căință activă în cadrul procesului penal, a recunoscut comiterea faptei prejudiciabile la etapa de urmărire penală, a reparat integral prejudiciul pricinuit părților vătămate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, circumstanțele constatate înscriindu-se în condițiile de aplicare a Legii nr. 210, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, acesta exprimându-și dorința și acordul în scris privind încetarea procesului penal.

Astfel, nu au fost stabilite impedimente de aplicare a prevederilor amnistiei în privința inculpatului or, acesta a recunoscut integral vina în comiterea

infracțiunilor incriminate, a manifestat căință activă în cadrul procesului penal, a recuperat integral prejudiciul cauzat, infracțiunea a fost comisă până la adoptarea Legii nr. 210 din 29.07.2016.

Afirmațiile acuzării că acesta s-a eschivat de la organul de urmărire penală, sunt irelevante și nu constituie o restricție la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia.

Totodată, solicitarea acuzării privind aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate este neîntemeiată or, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, iar încetarea procesului penal în baza amnistiei exclude aplicarea pedepsei inculpatului.

În același timp, este nefondată și solicitarea acuzării de încasare a cheltuielilor judiciare în sumă de 24.800 lei, suportate de către stat la extrădarea inculpatului din contul acestuia în beneficiul statului or, cheltuielile solicitate de acuzator de stat nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare prevăzute de art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind cheltuieli suportate de stat.

Mai mult, aceste cheltuieli nu sunt justificate și confirmate prin careva probe concludente și pertinente.

5. Adjunctul procurorului-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel a omis că în cadrul examinării cauzei statul a suportat cheltuieli judiciare pentru extrădarea inculpatului în sumă de 24.800 lei, ce urmează a fi încasați de la acesta în beneficiul statului, în conformitate cu art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt.

Or, soluția instanței de apel de a menține sentința referitor la încasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor legale în vigoare, iar potrivit art. 227 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal și se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Aceasta este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Mai mult, în art. 229 Cod de procedură penală este expusă clar obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli fiind una greșită.

În drept, recursul este fondat pe temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal

concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1), (2) pct. 5) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6), alin. (2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora se face din contul mijloacelor bugetului de stat, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile judiciare urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Or, recursul ordinar al procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în acest recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în latura cheltuielilor judiciare, și că recursul ordinar menționat este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de Adjunctul procurorului-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 23 mai 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în privința inculpatului Damaschin Veaceslav XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco